ELEKTRONIKAI ALAPISMERETEK

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2010. május 14. 8:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 240 perc

Pótlapok száma						
Tisztázati						
Piszkozati						

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTÉRIUM

Azonosító								
jel:								

Fontos tudnivalók

Az írásbeli dolgozat megoldásához segédeszközként csak nem programozható számológép használható! Az íráshoz kék színű tollat, a rajzoláshoz grafitceruzát kell használni! Az egyszerű, rövid feladatokat a feladatlapon, a kérdések alatt rendelkezésre álló szabad helyen kell megoldani! Az összetett feladatok megoldása a felügyelő tanárok által kiosztott pótlapokon történik. A pótlapokat lapszámozással kell ellátni, és fel kell tüntetni rajtuk az azonosító jelet! A számítást igénylő feladatoknál ügyelni kell az összefüggés (képlet) helyes felírására, a szakszerű behelyettesítésre és a helyes számolásra. Ezek bármelyikének hiánya pontlevonást jelent. A végeredmény csak akkor fogadható el teljes pontszámmal, ha annak számértéke és mértékegysége kifogástalan.

A feladatok megoldásánál ügyelni kell az írásbeli dolgozat rendezettségére, az áttekinthetőségre, a szabványos jelölések alkalmazására, a műszaki, formai és esztétikai elvárásoknak való megfelelésre. Ezek hiánya pontlevonást jelent. A megoldásban az esetleges hibás részeket egy ferde vonallal kell áthúzni.

A megoldási időn belül lehetőség van tisztázat készítésére is. Ebben az esetben egy "Piszkozat" és egy "Tisztázat" készül folyamatos oldalszámozással.

Egyszerű, rövid feladatok

Maximális pontszám: 40

1.) Határozza meg az R = 1,2 k Ω értékű, P = 0,25 W terhelhetőségű ellenállásra kapcsolható legnagyobb feszültséget! **3 pont**

$$U_{max} =$$

2.) Határozza meg egy söntellenállás értékét! A rendelkezésre álló műszer méréshatára $I_0 = 10$ mA, belső ellenállása $R_0 = 100$ Ω . A kiterjesztett méréshatár I = 100 mA.

3 pont

$$R_s =$$

3.) Töltse ki a táblázatot az első oszlopban található minta alapján!

4 pont

20 mV	10 GΩ	100 nH	30 pF	50 μΑ	400 MW
$2 \cdot 10^{-2} \text{ V}$					

4.) Határozza meg az U = 60 V feszültségre feltöltött, C = 4700 μF kapacitású kondenzátorban tárolt energiát!

3 pont

$$W =$$

A táblázatnak egy ideális kondenzátor áramának frekvenciafüggését kell kifejeznie.
A tápfeszültség effektív értéke állandó. Egészítse ki a táblázatot!
4 pont

f (kHz)	1	2	4	8	16
I (µA)			80		

6.) Határozza meg az egyfázisú fogyasztó hatásos teljesítményét a tápfeszültség, a tápáram és a fázisszög ismeretében! Adatok: U = 230 V, I = 6 A, φ = 35°.
3 pont

$$P =$$

7.) Határozza meg egy FET meredekségét az alábbi mért értékek alapján: U_{GS1} = -1,2 V esetén I_{D1} = 4,5 mA; U_{GS2} = -1,4 V esetén I_{D2} = 3,6 mA! Mérés közben U_{DS} értéke állandó.

3 pont

$$S =$$

8.) Számítsa ki az A_u = -50 feszültségerősítésű, R_{be} = 10 k Ω bemeneti ellenállású, R_t = 1 k Ω ellenállással terhelt erősítő teljesítményerősítését! **4 pont**

$$A_p =$$

9.) Rajzoljon közös emitteres erősítő alapkapcsolást 1 db NPN tranzisztor, 3 db ellenállás $(R_B,\,R_C,\,R_E)$ és 3 db elektrolit-kondenzátor felhasználásával! **4 pont**

10.) Határozza meg egy P_{ki} = 150 W szinuszos kimeneti teljesítményű erősítő kimeneti áramát! Az erősítő kimenetére R_t = 4 Ω terhelő ellenállás csatlakozik. **3 pont**

$$I_{ki} =$$

11.) Írja fel a kétváltozós ekvivalencia függvény algebrai alakját, és töltse ki az igazságtáblázatát!

3 pont

$$F^2 =$$

A	В	F^2
0	0	
0	1	
1	0	
1	1	

12.) Írja fel az alábbi logikai függvény szabályos (kanonikus) algebrai alakját! A legnagyobb helyi értékű változót A-val jelölje! A függvényt nem kell egyszerűsítenie. **3 pont**

$$F^4 = \Pi^4(2, 4, 9, 14)$$

$$F^4 =$$

Azonosító								
jel:								

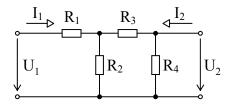
Összetett feladatok

Maximális pontszám: 60

1. feladat

Maximális pontszám: 15

Négypólus jellemzők számítása

Adatok:

$$R_1 = 300 \Omega$$
  $R_2 = 1,5 k\Omega$ $R_3 = 1,2 k\Omega$ $R_4 = 1,8 k\Omega$

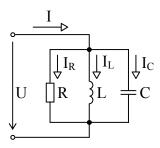
Feladatok:

- a) Határozza meg a négypólus Y₁₁, Y₂₁ és Y₂₂ paraméterét!
- b) Határozza meg a kimeneti feszültség (U_2) értékét terheletlen kimenet esetén! U_1 = 2,4 V

2. feladat

Maximális pontszám: 15

Párhuzamos R-L-C kör számítása

Adatok:

U = 6 V

f = 6.4 kHz

L = 25 mH $R = 2.4 \text{ k}\Omega$

C = 15 nF

Feladatok:

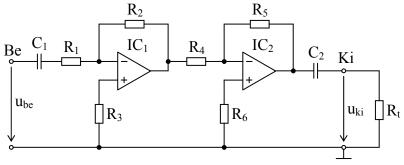
- a) Határozza meg a reaktanciák (X_L, X_C) értékét!
- b) Határozza meg az áramok (I_R, I_L, I_C, I) értékét!
- c) Készítsen vektorábrát! A vektorábrának tartalmaznia kell U, I_R , I_L és I_C vektorát. Jelölje a vektorok forgásirányát és a fázisszöget (ϕ)! Lépték: 1 V ÷ 1 cm, 1 mA ÷ 1 cm.
- d) Határozza meg a tápfeszültség (U) és a tápáram (I) közötti fázisszög (φ) abszolút értékét!

Azonosító						
jel:						

 $R_t = 2 k\Omega$

3. feladat Maximális pontszám: 15

Kisfrekvenciás erősítő számítása

Adatok:

$$R_1 = 30 \text{ k}\Omega$$
  $R_2 = 750 \text{ k}\Omega$ $R_4 = 10 \text{ k}\Omega$ $R_5 = 100 \text{ k}\Omega$

A kondenzátorok váltakozó áramú ellenállását csak a d) és az e) feladatnál kell figyelembe venni.

Feladatok:

- a) Határozza meg R₃ és R₆ értékét!
- b) Határozza meg az erősítő feszültségerősítését viszonyszámként (A_u) és dB-ben (a_u)!
- c) Határozza meg a kimeneti teljesítményt u_{be} = 15 mV effektív értékű váltakozó feszültség esetén (p_{ki})!
- d) Határozza meg C_1 értékét, ha a bemeneti csatoló tag alsó határfrekvenciája $f_{a1} = 5$ Hz! A számításnál vegye figyelembe a vezérlő jelforrás $R_g = 5$ k Ω belső ellenállását is!
- e) Határozza meg C₂ értékét, ha a kimeneti csatoló tag alsó határfrekvenciája f_{a2} = 10 Hz! A számításnál a műveleti erősítő kimeneti ellenállása elhanyagolható!

4. feladat Maximális pontszám: 15

Kombinációs hálózat tervezése

Adott a logikai függvény diszjunktív sorszámos alakja:

$$F^4 = \Sigma^4 (1, 3, 7, 8, 9, 10, 11, 15)$$

Feladatok:

- a) Egyszerűsítse a diszjunktív függvényt grafikus módszerrel! A legnagyobb helyi értékű változót "A"-val jelölje!
- b) Valósítsa meg az a) feladatban egyszerűsített függvényt NAND kapukkal! A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre.
- c) Írja fel a függvény konjunktív sorszámos alakját! Egyszerűsítse a konjunktív függvényt grafikus módszerrel!
- d) Valósítsa meg a c) feladatban egyszerűsített függvényt NOR kapukkal! A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre.

Elektronikai alapismeretek — emelt szint	Azonosító jel:								

írásbeli vizsga 0921 7 / 8 2010. május 14.

	,								
alapismeretek — emelt szint	Azonosító jel:								

Elektronikai

témakör	a feladat sorszáma	maximális pontszám	elért pontszám	a témakör maximális pontszáma	a témakör elért pontszáma
	1.	3			
	2.	3			
	3.	4			
	4.	3			
	5.	4			
Egyszerű, rövid	6.	3		40	
feladatok	7.	3		40	
	8.	4			
	9.	4			
	10.	3			
	11.	3			
	12.	3			
	1.	15			
Összetett	2.	15		<i>(</i> 0	
feladatok	3.	15		60	
	4.	15			
	ontszáma	100			

javító tanár	
Dátum:	

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám	
Egyszerű, rövid feladatok			
Összetett feladatok			
javító tanár	_	jeg	gyző
Dátum:	1	Dátum:	